

Endavant

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

BUTLLETI INTERIOR DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

PRIMERA ÈPOCA N.º 14
15 OCTUBRE 1945

EDITORIAL

FONS
JOAN SOLER

CATALUNYA SOCIALISTA

per Manuel SERRA I MORET

La bona als ulls

NINGU pot acusar-nos de què en el transcurs de temps que publiquem *Endavant*, haguim fet demagogia. Més haviat hem preat — si preat pot dir-se'n — d'un realisme que pot haver desentonat amb les il·lusions que hem cultivat els medis exiliats. I està ben lluny de nosaltres pretendre fer ara demagogia, quan veiem amb mals ulls la manera com es desenvolupa la política catalana. La nostra veu vol ésser una veu més, un element, però, de raonament, en aquest combat que menem per a l'alliberació de la Península.

Que ningú sigui suspiciós. No volem disputar a ningú ni l'avantatge de l'atac ni el seu encert. Diem les coses que sentim i que pensem; les diem bé, sense esperit d'ofensa, perquè hem cregut sempre que el nostre poble és prou madur, prou desvetllat d'esperit, per a que, pel seu propi compte, compesi les idees. Seria per a ell un insult, un menyspreu, si no ho creguéssim així, si creguéssim que les crítiques poden enfitar-lo.

No enganyem a ningú, ni fem jocs de mans. Quan critiquem la política d'altres, és perquè estem convençuts que nosaltres tenim una concepció millor. I no nosaltres en tant que persones, sino en tant que idea socialista. Tot el nostre combat, des del primer número d'*Endavant*, ha estat el d'enlairar la política a l'algària del moment històric que vivim i a to amb les grans corrents que, en un país rera altre, hi són considerades com a nova forma d'ordenació. No ens disputem ni afiliats ni preponderància de partit. Ens disputem l'orientació que ha de seguir un poble. Escaigui bé o no escaigui bé a sectors que, fins avui, han volgut monopolitzar-la, és en tant que ho creiem i en tant que ho propugnem que en prenem tota la responsabilitat.

Quan el sentit polític enclou la responsabilitat de l'orientació i de la conducció de tot un poble, la petita brega no te sentit i s'enlaira per a donar-li el gust i l'horitzo dels grans combats, on s'hi juguen destins i no circumscripcions. Per això podem sentir-nos animats, i no confosos, quan les reaccions que podem provocar en altres sectors, encara que siguin contràries, responen almenys a una mateixa elevada intenció i són nascudes d'altres raonaments també sentits. En canvi, trobem lamentable alguns atacs sense to ni so de gent que viuen sempre a genolls, que ideològicament no mengen altre cosa que despulles i es vanten d'un bolxevisme que no és res més que una figuració cènica.

Si no ens movéssim enmig dels perills d'una situació, la sortida de la qual no podem determinar del tot nosaltres, no seriem tan exigents. Podem assajar de passar amb una bona als ulls, de preocupar-nos, i a base que cap a la fi arribarem a un lloc segur, d'acord amb les nostres il·lusions. Però avui no es així. Mentre nosaltres ens debatiríem en una petita política casolana, s'estan formant les condicions per a enfrontar a la solució republicana de casa nostra, la solució monàrquica. L'esgotament i el cansanc d'una situació que perdura insoluble, les lluites imperialistes en un món que no s'entén, esdevenen o poden esdevenir factors decisius per a plantejar a casa nostra el dilema de monarquia o republicana.

Si això arribava a produir-se, si amb referèndum o no s'arribava tan sols a considerar oficialment, per les potències guanyadores de la guerra, la possibilitat monàrquica, el cinquanta per cent de la força legal que, com a Govern desposseït per cop de força, té el Govern de la República, li seria minvat. La força del Govern de la República radica, avui, en aquesta consideració, de Govern legal exiliat per un cop de força que, precisament, l'enllaça a la situació creada per la guerra que acaba de finir i que l'hi manté en latència fins a l'hora de la pau.

Si el Govern de la República hagués estat reconegut ja, avui, per les grans potències determinadores, tota possibilitat monàrquica no tindria altre propugnació que la que pot pervenir-li interiorment de l'heretatge de Franco. Però malauradament no és així, i en el retard de legalitzar-nos la situació republicana, s'hi entronquen lluites profundes entre els mateixos vencedors que minimitzen i posterguen el nostre problema, fent néixer preferències per solucions que demanin el menys de treballs possible en àrees geogràfiques que, com la nostra, la consideren secundària.

Davant d'això, hi ha un gran impotència de la part republicana, tot i sentint l'escalf de l'opinió mundial. Cal girar els ulls cap a l'interior, que és d'allà, de la Resistència interior, de la capacitat d'oposició que podem aixecar-hi de la intensitat de resso que ens en pugui pervenir, que el nostre problema guanyarà en transcendència. Mentrestant, correria el perill d'ésser ofegat, inconegut a l'hora que es reprenguin de nou els endegaments de l'Europa.

Es que els organismes que hem creat a l'exterior, tenen prou força per a aixecar i organitzar aquest combat de resistència interior? Voldríem que fos així, però per a no pecar de massa confiats, serà bo que tothom es planteji el problema d'ajudar als que lluiten a casa nostra, siguin quins siguin els sectors als quals pertanyin, i els ajudin abnegadament a aixamplar llur combat. El benefici serà de tots.

Per això trobem incompreensible que el Govern de la Generalitat que s'ha format, ho hagi estat només que formalment, funcionàriament en relació al Govern de la República, i no hagi procurat, amb la seva composició, galvanitzar la confiança de tothom per damunt dels interessos de partits. Què en resta a l'hora actual del Govern provisional de Catalunya a l'exili? El senyor Pi i Suñer ha retornat a Londres desenganyat. Els altres components no s'han mogut de llurs llocs i el President ha retornat al seu treball particular, sense una resolució, sense un endegament actiu de la situació i amb el desanim i l'adversitat de tothom.

Si, en resta alguna cosa del Govern de la Generalitat, d'un Govern que havia d'ésser la síntesi nacional, en resta una simple combinació política — aquesta si que sobreviu, — la conjunció Esquerra-Comunistes, que és el que es tractava efectivament de realitzar, encara que per aquest naixement s'hagui hagut de movilitzar l'esperança de tot un poble i el prestigi d'unes personalitats.

A molts anys que estem a la mateixa trinxera veient com el temps passa damunt les coses i com la vida s'escola deixant un rastre lleu. El paisatge d'avui s'assembla al d'ahir, la tragèdia, més o menys aguditzada, és la mateixa. Malgrat els afany de cada dia, malgrat la fibla de la dolor constant, veiem que el món és el mateix, que dona voltes i més voltes sense variar l'eix central, per bé que per alentir-nos constatem les evolucions progressives en un registre de milions i milions d'anys. Però és que nosaltres erem ací ja fa milions i milions d'anys i serem ací en la eternitat del temps i de la intel·ligència que són els dos testimonis impassibles del curs de la vida amb la seva seqüència ininterrompuda de naixements, de sofriments i de morts. No cal que ningú s'hi escarrassi. No ens mourem! Som ací per a dir una veritat vella que sempre és la més nova que es pot inventar. No té el poder de les bombes atòmiques: té el poder de les lliges febles que foraden la crosta de la terra aspra i cixula.

La gran revolució, ahir, avui i demà, és servir la intel·ligència i proclamar la veritat. La urgència de l'eliminació de dilemes i alternatives, no és científica, perquè no és intel·ligent ni és acceptable.

Tot just comencem a ésser intel·ligents quan ens adonem que som homes, però uns homes catalans. I el que podria semblar dilema, alternativa entre catalanitat i universalitat, es resol en un paradigma que ens porta del purament sensorial a la difusió anímica, al veritable domini de l'esperit. Cal penetrar una mica a fons en el teixit de les ciències socials i en els viaranys de la psicologia per a trobar-se amb la clariana de la rao intrínseca del nostre ésser nacional, nodrit d'universalisme, enforçat vers les grans síntesis humanes.

Vet ací perquè, sense que ningú no ens ho hagués ensenyat, per una diàfana concreció de la mateixa vida, vegérem des del començament de l'acció que una Catalunya lliure, era una Catalunya socialista. Poc a poc ho han anat veient molts altres, i no ens fa gens estrany que convergeixin uns que eren de l'Esquerra, i altres que eren de la C. N. T. i altres que es deien comunistes, i altres rabassaires, i gent de diversa nomenclatura, però moguts per aquestes dues corrents que ni en tan lluny: la consciència de l'ésser i la moderna i culta integració social. De mica en mica ens anem trobant en el gran portic de la seu dormida, només que la diàspora, el sofriment, el mal de la terra, ens ha aguditzat e neguit,

Pero és un fet, i no podem dubtar-ne, que Catalunya serà socialista. És que de fet, ja ho és i ho ha estat, per bé que li han mancat òrgans d'expressió. Quan, en dies ja llunyans, fundàvem la Unió Socialista de Catalunya, trobàrem la resposta del més granat de la intel·ligència catalana. Se'ns va mojar de reformistes, de fabiaans, de socialistes de laboratori i de biblioteca. Mal aventurat, però, el qui ha tastat aquestes delicadeses, perquè tard o d'hora ens vindrà a fer companyia. Encara no s'ha trobat cap eina d'acció més eficaç que l'estudi, ni cap element per a formar consciències que l'exercici del propi raonament, ni cap explosió de més poder que el culte a la veritat i l'ètica constant i insubornable. Tots els tòpics tremebunds, tota la demagogia descordada, ha estat lleixiu que ha fet més neta la nostra roba i que ha donat més valor a la nostra conducta. Però, no era que tinguéssim el secret de l'exili, cosa que confiem no trobar mai: era que no teníem pressa per arribar a llocs o posicions de domini, car sabíem que Catalunya seria socialista i era això el que ens importava.

I ha estat així. De dins de la gran tomba que és Catalunya, ens arriben les veus, cada dia més clares, de la consciència desperta. Ha estat tan gran la caiguda, tan vertical, tan inesperada, que molts no han tingut temps encara de recobrar l'alè; però els més ja ho veuen clar i ens parlen amb l'accent dels nadons, dels que tornen a la vida. Ara és la Catalunya europea, la Catalunya civil, la Catalunya socialista la que s'imposa. Ja no serveix aquella barreja de sang i fetge que era, com la sopa del convent, per a entretenir la pobrissalla. La nostra pobrissalla ha après de dejunar i se li ha refinat el gust, i té més bon paladar que mai, i exigeix, no menjars de preu, però si viandes pures. I no es tracta de veure com les hi podrem servir i com hi podrem fer negoci; es tracta de servir-les i de compartir-les en la proporció i en la mesura que hem après també en els llargs dejunis de l'exili.

«ENDAVANT» ha posat tres lemes antics, tres lemes que alguns troben *démodés*: «Federació, Democràcia, Socialisme». Ni més, ni menys. Antiga com és, és la indumentària que escau a Catalunya. La federació ibèrica, llatina, europea, universal, com ideal que il·lumina la ruta i que ens mena a la regió cobejada de la pau i la fraternitat entre tots els homes; la democràcia viva i operativa, la funció civil, projectada a tots els nostres actes: respecte per a totes les idees, llibertat de pensament i d'expressió, participació en el governament, elevació de mires, missió de cultura i socialisme, en el sentit ampli del mot, no amb estretor i limitacions de programes, disciplines de caserna, excomunionis de popes i assassins per l'esquena. Socialisme, que vol dir infusió de tot el social en la nostra vida constant, vitalització de la societat per la vigorització de la nostra individualitat intel·ligent, col·lectivisme de poder, de coneixements, de gaudis; treball en comú,

Amb l'artícle del company Manuel Serra i Moret, els socialistes catalans exiliats a Amèrica Intolen llur col·laboració a Endavant.

Coneixem de segles les sectes, les doctrines, la fe cega i absoluta. Sabem el poder que tenen, el poder fulminant que crema els cervells i crema els cors. Justament és aquesta la nostra tragèdia, la tragèdia no entesa pel que es queixa que li dol un membre i cerca sempre el remei de l'amputació. En les naus del cervell es mou el registre cel·lular que reclama integració, coordinació, unitat, en la pluralitat de sensacions i d'estímul. Som homes, fills d'una nissaga que es perd en l'infinit, fills de l'ambient,

i ara tenim companys que no tindriem si els interessos de partit, l'amor propi i els prejudicis inicials haguessin pogut obrar damunt d'ells, com en els temps pretèrits. Ara que tots hem anat quedant nus, ens coneixem millor, i àdhuc podem fer el cens dels que no vindran, com en una sessió de seminar, feiem el cens dels tipus d'*homo economicus*, dels reeixits, dels que han triomfat en el camp i de la faiso que nosaltres no volem triomfar, perquè som gent d'una altra llei i soldats del nostre sou.

El dilema del Dictador (Del DAILY HERALD, 26-9-45)

(Segueix pàgina 2)

Notes i Comentaris Politics

La Conferència Sindical Mundial

A L'HORA de redactar aquestes quartilles, la Conferència Sindical que té lloc a París. — Conferència que s'ha transformat, decididament, en Congrés estatuidor de la nova internacional sindical dels treballadors —, beslluna la fi dels seus treballs.

Si el fet tàcit d'un aplegament de les forces obreres internacionals és un motiu de satisfacció i d'encoratjament, no ho és en el que fa a la capacitat constructiva de la Conferència, en l'ordre programàtic, de principis, d'ambicions sobre els quals hauria de recolzar des d'ara la seva acció la Federació Sindical Mundial.

Effectivament, és altament significatiu i ha de preocupar-nos d'una manera particular, en tant que socialistes, la pobresa ideològica i tàctica de la Internacional que acaba de néixer. Cap principi bàsic, essencial d'allò que fixa els destins immanents de la classe treballadora en el seu sentit revolucionari, d'acompliment d'un deure històric. Cap de les bases fonamentals del socialisme clàssic.

La Federació Sindical Mundial, neix amb uns objectius ben migrats — hipotètic ajustament de les condicions de vida de les classes treballadores; millors materials relatius, etc. — els quals no arriben, ni de bon tros a les ambicions estatuides per qualsevol federació sindical nacional en el frontispici de la seva respectiva entitat obrera.

I aquest fet que assenyalen, fet de la més gran gravetat, per tal com, per ell mateix, ens mostra els camins perillosos en els quals, per manca d'una veritable estructura política i, sobretot, ideològica, les organitzacions obreres poden estancar-se fins a perdre's, ens incita a donar la veu d'alarma, en l'hora excepcional que enceta el moment present, per tal d'ajudar a no malmetre les possibilitats que s'ofereixen a la classe treballadora i al socialisme negligint els deures que la història ens ha fixat.

El món de la postguerra, saturat encara de tots els germes del passat, els problemes que es plantegen constantment a les classes capitalistes, l'entrebaralla encetada en el terreny diplomàtic pels aliats d'ahir, els problemes que, d'una manera particular ens atenyen directament, tot això exigia, si es volia fer obra positiva i permanent, que les grans organitzacions sindicals no es limitessin tansols a l'estatuidament d'un programa limitat de millores materials i morals per als obrers de tots els països — obra emmarcada de pur romanticisme — sino que calia, de tota evidència, plantejar-se tots els grans problemes de l'hora donant a cada un d'ells la solució que escau a la força material i al pensament de la classe treballadora de tot el món representada a la Conferència.

Calia, per tal de donar una solució efectiva als problemes que presenta la reorganització d'Europa, d'assenyalar, des d'ara, la necessitat d'estructurar tots els països d'acord amb l'interès comú de tots els pobles i no consentir, com s'ha fet i així ho tradueix la recent Conferència dels « Cinc », deixant la mà lliure als dirigents de les

gran potències per tal de què tractin els problemes mundials dintre el quadre de llurs propis interessos nacionals imperialistes.

Algu ha llençat el toc d'alarma assenyalant la possibilitat, en un plaç limitat, d'un nou cataclisme mundial. Per bé que és perillós insistir molt sobre certs pressagis, per tal com els homes i els pobles s'acostumen a acceptar-los amb massa fatalisme, no volem silenciar que la possibilitat d'un nou cataclisme no és tansols possible sino inevitable en la mesura en què el proletariat de tots els països negligirà l'acció coordinada tendint a resoldre en els seus fonaments i sobre la base de solucions propies els grans problemes que, avui plantejats, són focus gestadors del cataclisme.

La Conferència Sindical Mundial, no ha proposat, ni teòricament, ni sentimentalment una solució als problemes europeus. La nova Federació Sindical Mundial en neix, d'aquest fet, coixa, raquítica, de possibilitats perillosament restringides. El defecte genèric del nou organisme és repetim-ho encara, el desentendre's d'una manera tàctica dels grans problemes — el refus a dreçar des d'ara les bases constructives del Socialisme. Una demostració flagrant de la nostra afirmació és el desoabdellament *Jacobin* de les converses internacionals en el quadre de la diplomàcia capitalista, que fa possible, totjust acabada la guerra l'eclosió dels antagonismes més significatius.

« La Conferència del Cinc, ha fracassat — afirma « Le Populaire », òrgan del socialisme francès —. « La Conferència Sindical Mundial triomfa. » Lamentem profundament haver d'exterioritzar el nostre desacord amb aquestes afirmacions car creiem que, en la mesura que la Conferència dels « Cinc » ha pogut fracassar, ha fracassat també l'acció de les organitzacions obreres que, amb llur presència, amb llur conducta, al no proposar una solució als problemes europeus i mundials d'acord amb les necessitats de l'hora socialista, obligant a les classes dirigents a escoltar la veu i els desiguis de les classes treballadores de tots els països, ha deixat el camp lliure a l'esperit imperialista que és, en definitiva, el que anima, avui per avui, els desiguis de la diplomàcia.

Les dues cares de Janus

SEGONS una informació del « Daily Herald », la propaganda franquista ha donat, de comú acord amb l'autoritat de la lletra pastoral de l'arquebisbe de Toledo i notorifalangaista, monsenyor Pla i Daniel. Una per a us a l'interior de la Península. Interpretada com una aprovació del règim de Franco. I l'altra, destinada a ésser divulgada a l'estranger, afirmant solomnment la neutralitat de la clerecia espanyola respecte als poders públics i protestant de les acusacions que li son fetes a l'estranger segons les quals l'Església a Espanya està al servei d'un règim estatista i totalitari.

A desgrat dels sentiments de la majoria dels catòlics espanyols. — continua el corresponent del « Daily Herald » — la jerarquia eclesiàstica espanyola ha vingut mostrant-se bel·licista i poc evangèlica. La duplicitat que resulta de la lletra pastoral al·ludida ha causat un deplorable efecte, en els medis catòlics.

Comentant la lletra del Prímat, *Le Populaire* diu que Franco no té altre remei, per a salvar la seva persona i garantir la conservació de la seva obra, que la restauració de la monarquia preparada per ell mateix. Per a fer admetre al poble espanyol i el món un tal canvi de règim, Franco té necessitat, mancat de l'aprovació popular, de l'adhesió d'una autoritat eminent i l'ha obtinguda, amb poc esforç, en la persona del Prímat d'Espanya, monsenyor Pla i Daniel.

Hon no pot deixar passar — continua el periòdic — l'afirmació mentidera de la neutralitat de la clerecia espanyola respecte els poders públics, sense recordar les complaències de les quals el « Candillo » ha beneficiat prop de l'Església espanyola en la presa del poder. Els milers de catòlics republicans a l'emigració, sense comptar els assassinats pels falangistes i els reclous en les presons de l'Espanya de Franco, se'n són suficients, si calgués per a provar el caràcter de « neutralitat » de les altes jerarquies de la clerecia espanyola.

Les eleccions de Franco

TOTJUST a vegades el ressò de la propaganda portada a cap amb l'anunci de les eleccions sindicals i municipals que Franco prometia al poble, eleccions que volien simular — aquesta era la intenció del cap de l'estat feixista — un pas endavant pel camí de la democratització de la vida ciutadana, a casa nostra, una nova breu, com un « fet divers » qualsevol, ens és donada per les agències d'informació, i en ella se'n diu que les eleccions anunciades no tindran lloc fins a la primavera propera. El motiu que ha decidat l'equip dirigent franquista a prendre aquesta decisió és, segons la versió oficial, la dificultat de redacció de les llistes oficials.

Heus aci la confirmació de les nostres previsions, — argumentada d'una manera ben pintoresca, per cert, — que, per altra part, qualsevol dels nostres llegidors havia ja fet pel seu compte. Franco, el règim de la Falange o de la clerecia bel·licista, o d'ambdues coses al mateix temps, no podia, no pot, no podrà, a despit de tots els bells intents, pensar seriosament en l'organització d'un moviment electoral, per grans que siguin les mesures que prengui per a evitar el joc de qualsevol oposició. Franco no ho ignorava en el moment de fer la promesa fallaçiosa

d'un giravolt sobtat pels viaranyes de la democràcia. Amb més raó que nosaltres, car del resultat d'això que hauria pressuposat, pel seu costat, una veritable quixotada, (els molins de vent haurien estat gegants de debò, a més a més), no més podia esperar-ne cops durs per a les seves costelles i, particularment, per al règim. No obstant, Franco, amb el cinisme que caracteritza tots els dictadors, no dubtà un moment en donar pas al « bluff » més ben orquestrat anunciant amb tota mena de detalls la característica i la modalitat d'aplicació de la « democràcia orgànica » en el terreny electoral.

Es inútil, aquesta o una altra excusa no podrà amagar la veritable explicació de l'ajornament de les eleccions municipals. Res; car l'explicació de la marxa enrera de totes les disposicions que Franco pren, resta palesa en l'àmbit del carrer, a Espanya i a l'estranger... la demostració violenta del poble català contra l'ocupant franquista, en ocasió de l'11 de Setembre — incidents en el curs dels quals ha estat vessada sang del poble i, també, dels sicaris que el turmenten —; la protesta recent del govern francès contra actituds envaïentades de Franco, tantes i tantes altres guspises de l'acció nacional i internacional contra el règim que constitueix el darrer vestigi d'una època de mal somni per a la humanitat. I, darrerament, l'acció, a Madrid, i a diferents capitals de pro-

vincia, de les masses populars, repartint a la llum del dia la propaganda impresa que tradueix totes les inquietuds del poble i tota la voluntat de lluitar.

Eleccions, sí... les que tenen lloc cada dia, al nord i al sud, arreu de la Península... Eleccions, les que porten a cap d'una manera silenciosa amb llur protesta constant, de cada dia, les masses populars ibèriques, en l'esclatant acció de protesta i de sabotatge que realitzen.

Kindelan, el general monàrquic, no és aliadofil

L'United Press, ha difos darrerament, una notícia segons la qual el general Kindelan, cap de l'aviació franquista durant la guerra civil i membre destacat de la « camarilla » governant, ha estat separat de les seves atribucions i vetllat de prop com a sospecte al règim.

No volem estendre'ns en consideracions sobre la qualitat de l'antifranquisme i de la solidaritat amb els països aliats del cap de l'aviació del crim. Ens basta transcriure, amb tota fidelitat, unes breus manifestacions fetes públiques pel sudit general el dia 10 de juliol del 1938. Neus-les ací:

« La guerra amb França augmentaria la nostra ardidesa guerrera i les nostres característiques racials d'hispanisme indomable.

« Però, amb esforç o sense, podem examinar la possibilitat de la guerra amb França sense pessimisme i enfrontar-nos amb ella sense temença.

« Es evident que les nostres poblacions veïnes de la frontera sofririen bombardeigs aeris inevitables, àdhuc suposant el cas de la nostra superioritat qualitativa aèria, però això no tindria lloc sense reciprocitat: Burdeos, Tolosa, Baiona, Biarritz i Marsella, quedaries reduïdes a cendra pels nostres bombardeigs, des de la primera setmana de guerra.

« Uns mesos més tard, el general Kindelan, que comanava les Illes Balears, afegia encara:

« L'unió espiritual entre Itàlia i Espanya està acomplerta i no sé el que l'avenir ens reserva. Sigui com sigui, cap força armada espanyola i abans que tot l'aviació, no podrà restar impassible si els exèrcits italians es troben barrejats en un conflicte qualsevol. »

El company Serra i Moret a Xile

En el viatge a Xile, en el curs del qual el company Manuel Serra i Moret ha desoabdellat una intensa labor política i cultural, ha estat el Centre Basc de Santiago el que, d'una manera més expressiva i cordial ha acollit el nostre amic.

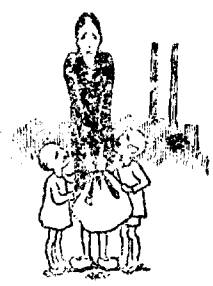
En l'homenatge del qual ha estat objecte l'amic Serra i Moret, prengueren part representants de Xile, d'Euzkadit, de Catalunya i de Galícia. Parlaren Pere Mir, president del Centre Català, Juan Arechabala, Antonio de Bavia, José Bilbao, Francisco Gorricho, Carlos Baribar, el diputat galleg Suarez Picallo i, en nom del Delegat d'Euzkadit a Xile, el senyor Arehanco.

A l'acabament de l'acte, el company Serra i Moret adreçà unes paraules que foren xardorosament acollides pels auditors.

Per Catalunya Per la Llibertat Pel Socialisme

adheriu-vos

al
Moviment
Socialista
de
Catalunya

Preguem a tots els nostres amics i simpatitzants d' « ENDAVANT » que procurin seguir enviant-nos, amb la intensitat que han vingut fent-ho fins ara, totes les adreces de llurs amistats i coneixences de l'exili.

De la mateixa manera que els nostres companys de Catalunya difonen per totes les llars catalanes el pensament del Moviment Socialista de Catalunya, cal que « ENDAVANT » arribi a les mans de tots els catalans de l'exili.

Europa pel Socialisme

Victoria electoral dels socialistes Noruecs

Els socialistes noruecs acaben d'obtenir una esclatant victòria electoral. Els resultats coneguts fins ara, els hi asseguren la majoria absoluta de la cambra. Després d'Anglaterra i França, Noruega és decanta amb no menys entusiasme pel Socialisme. La fesomia politico-social de l'Europa de la post-guerra es dibuixa de més en més netament. Demà, Belgica, Holanda, Itàlia, Espanya, Austria, seguiran pel mateix camí. La voluntat dels països europeus és unànim. Europa vol ésser socialista. Europa serà socialista.

En aquesta hora, però, la responsabilitat del socialisme europeu és feixuga. Els grans problemes de la reconstrucció europea, de la pau, del retorn a la normalitat; l'encauiment lent i progressiu vers una etapa superior de la humanitat, exigiran esforços extraordinaris, incomparables. No hi fa res. Conscient de la gravetat de l'hora, responsable de la conducta futura de l'Europa de demà, el Socialisme es disposa a prendre la barra de comandament i a mesurar la seva gran capacitat d'organització i d'ordenació, amb la tasca enorme que cal realitzar per tal de cloure definitivament una etapa històrica superada, una vida social depassada.

El socialisme anglès ha trobat en la victòria socialista noruega un aliat més damunt del qual recolzar-hi una part de la seva responsabilitat. El Nord europeu no vol desentendre's de la tasca que ens és comuna. Benvingut sigui! L'Europa mediterrània s'hi solidaritzarà amb no menys esclat i fermesa.

L'Europa reneix. L'Europa va endavant. L'Europa triomfa. El Socialisme n'és el capdavanter indiscutible, el guia, l'esperança, l'avenir.

Dempeus l'Europa! Visca el Socialisme!

A la recerca del culpable

Governar per correspondència

Subscripció pro « Endavant »

Table with subscription details: Suma anterior 10.348 fr., Subscriptors que pagaran una quota regular mensual: Joan Massachs 100, A. C. 100, Joan Aleu 100, A. Olivé 100, Subscripció extraordinària: J. Serra 40, Juli Porta 40, Cesar Manzano 40, Dr. Tobuellas 40, Josep Rullia 40, Miquel Sabadell 40, Joan Pagès 40, T. Carriga 40, Total 11.338

Envieu les subscripcions i donatius per gir postal al Compte corrent postal Montpeller n.º 496.26, Josep Barria, 8 bis, rue Ramon Lull, Perpignan, (Pyr.-Or.)

Administració: Preguem a tots els companys que, per tal de regularitzar la marxa del nostre Butlletí, vulguin enviar-nos el més aviat possible la liquidació dels números rebuts.

PER a la RESISTÈNCIA INTERIOR de CATALUNYA

El que no us dirà la premsa franquista

« Franco a la picota »

New-York. — « Franco, metcenari d'Hitler i de Mussolini, ha d'ésser perseguït com a criminal de guerra ».

Aquesta demanda — coplem del Daily Herald, organ del partit Laborista anglès — ha estat feta en una reunió de masses celebrada a Nova-York la nit del 25, pel diplomàtic soviètic Novikov, encarregat de negocis de l'ambaixada russa als Estats Units.

Per la seva acció agressiva contra la Unió Soviètica, Franco es col·loca al mateix nivell d'Hitler i de Mussolini. Els pobles de la Unió Soviètica esperen que rebra el que es mereix i que el seu règim de dictadura feixista serà abolit.

L'amic de Petain

Paris. — A conseqüència d'un aterratge forçós d'un avió francès a les Balears, l'equipatge i els viatgers, tots ciutadans francesos, han estat retinguts arbitràriament per les autoritats franquistes. Es més, no tansols s'han contentat, contràriament a totes les regles, de retenir durant un mes i mig uns ciutadans francesos, ans han refusat autoritzar l'anada d'un altre avió a les Balears per a reparar l'aviari.

El Govern francès ha cursat, per via diplomàtica, al govern franquista, una enèrgica nota de protesta, reclamant l'alliberació immediata dels francesos retinguts.

Protesta mundial contra la repressió franquista

A mitjans del mes passat, la policia franquista detingué a Madrid més de 70 republicans. L'antifeixisme dels quals i el coneixement de la salvatgeia dels mètodes falangistes, han fet tómer per llur vida.

Amb aquest motiu, arreu del món s'està duent a terme una campanya en pro dels presos antifeixistes que omplen les presons de Franco.

Els governs de França, Estats Units, Anglaterra, Mèxic, Cuba, Uruguai i molts d'altres, s'han interessat per la vida d'aquests antifeixistes.

El divendres darrer, 20.000 assistents a un miting organitzat al Vel d'Hiv reclameren calurosament la llibertat de tots els presos antifeixistes. Iguals manifestacions han tingut lloc a Londres i a Nova York.

El Franco argenti fa aigües

El gran moviment popular contra la dictadura de Farrell i Peron a l'Argentina ha arribat al seu punt àlgid. A la capdavantera s'hi situa la joventut universitària, la qual, junt amb els professors, han declarat la vaga general a totes les universitats de la República Argentina.

A Buenos Aires els estudiants s'han fortificat dintre la Universitat. La policia els ataca amb gasos lacrimogens i armes de foc. Els estudiants es de-

fessen bé. La conferència pan americana que havia de reunir-se a Rio de Janeiro, ha estat ajornada per tal que els govern respectius examinin la conveniència de prescindir de la presència de l'Argentina, a causa dels esmentats esdeveniments.

Hostilitat envers Franco a Bèlgica

Bruxel·les. — Amb motiu del refus fet pel govern de Franco a la demanda d'extradició del capfeixista belga, Leon Degrelle, l'opinio pública belga exterioritza amb vehemència la seva hostilitat envers el govern franquista. En aquest sentit el diari « El Vespre » publica una enèrgica protesta en la qual reclama una acció d'energia per a desfer per a sempre el darrer vestigi del feixisme.

Franco pren mesures de precaució

Londres. — La premsa anglesa comenta ironicament les mesures preses per Franco per tal d'imueidir l'acció creixent dels nuclis antifeixistes de la Resistència. Es diu que Franco ha recutat 5.000 alemanys dels que passaren la frontera amb motiu de l'alliberació de França.

Temps i esforços perduts, conclouen els diaris londinencs.

La Resistència en l'acció

Paris. — Tota la premsa francesa s'ha furtat del geste magnífic portat a cap per cinc membres de la resistència, a Madrid, prenent per assalt, en plè cor de Madrid i en plè dia, un dels centres falangistes més importants de la vila. El cop de sorpresa ha permès als ardlits antifeixistes de replegar-se sense pèrdues, després d'haver acomplert l'objectiu que s'havien assenyalat, i ferit dos falangistes.

Laski, proclama, una vegada més, la necessitat de trencar amb Franco

Londres. — En el curs dels miting organitzat pel Comitè de les lligues antifeixistes, retransmès per radio a Madison Square Garden, el professor Laski, cap del partit laborista anglès, ha fet una crítica violenta de la no intervenció que causà la mort de la República espanyola.

Després de condemnar la política d'attentisme seguida pels aliats, ha acabat dient: « És hora ja, que les potències democràtiques esdevinguin mandataries de la democràcia. És hora que considerin aquesta tutela com una font d'orgull i no com una cosa de la qual s'avergonzeixin ».

I ha expressat l'opinio que els aliats han de cessar immediatament de reconèixer el govern de Franco com a govern legal d'Espanya.

estiguem-ne segurs, dels que, a casa nostra, treballen en la Resistència interior contra el franquisme, a les fàbriques, als centres de cultura i al camp. « ENDAVANT » reflexa el pensament de la gent que sofreix a les presons, als penitenciaris, « ENDAVANT » viu pertot on s'hi troben obrers catalans i aquells que, sense ésser-ho, coneixen els nostres problemes.

En els dies a venir, a mesura que els esdeveniments i els problemes plantejats a la classe treballadora exigiran l'acció cada vegada més viva en extensió i profunditat del Moviment Socialista de Catalunya, a mesura que la concepció d'un partit socialista gran, dinàmic, encarnat en les masses obreres de casa nostra, vagi cristal·litzant, la missió orientadora i combativa d'« ENDAVANT » prendrà nova volada, sota el seu guiatge, el camí s'exemplarà, i la petjada socialista esdevindrà ferma i el seu ressò perdurará en l'àmbit popular de totes les nostres contrades.

« ENDAVANT », té, — l'ha tingut des del bell moment de la seva naixença — un pensament i un destí. La realització de l'un i de l'altre, no és, però, una obra de bruixot, quelcom que està escrit en una pedra misteriosa amb una inscripció impregnada de fatalisme. El pensament i el destí d'« ENDAVANT » és quelcom consubstancial de tots plegats, de nosaltres i de vosaltres; dels que en confegim la materialitat i dels que engrandim, amb el simbolisme dels vostres cors i de la vostra fe col·lectiva, la gran obra de divulgació del pensament, de la fàctica i de les posicions polítiques del « Moviment Socialista de Catalunya ».

Per la comunitat de treball, per una emulació humana, sense rigidesa de cap mena, que faci possible l'assoliment pel dia de demà del nostre primer objectiu que és agrupar els obrers de Catalunya entorn del partit que naixerà de l'acció del M. S. de C., cal que, nosaltres i vosaltres, multipliquem els esforços que venim fent, cal que eixamplim la nostra difusió i la propaganda d'« ENDAVANT » i, sobretot, cal que fem aportacions regulars al fons econòmic que ens permet, no solament de realitzar l'extensió de la nostra acció de captació i de propaganda, sinó, també, d'ajut a les forces de la Resistència que combaten sense restricció de cap mena contra l'enemic de tots.

Fidels als nostres deures, disposem-nos, tots plegats, espontàniament, a la gran MOBILITZACIÓ DE TOTS ELS ADHERENTS I SIMPATITZANTS DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA, PER L'EXPANSIÓ D'ENDAVANT A CATALUNYA.

L'ONZE DE SETEMBRE A CATALUNYA

En el curs de l'acció portada al cap per la Resistència catalana en ocasió de la jornada de l'11 de Setembre, serioses topades han tingut lloc entre la força repressiva de Franco i el poble.

Front de la Llibertat i el Front Nacional de Catalunya, han fet prova d'audaçosa valentia i patriotisme en el curs de les seves intervencions.

Ultra els companys ferits i empresonats a conseqüència d'aquests fets, ens és confirmada la pèrdua de Josep Corbella, un dels més entusiastes i actius joves lluitadors del Front Nacional de Catalunya.

El Moviment Socialista de Catalunya a l'exili, saluda en la persona d'aquest caigut, totes les víctimes del terror franquista i encoratja tots els que, en les presons i en el carrer, segueixen fidels en el lloc d'honor que la causa de la llibertat de Catalunya els ha reservat.

Era d'esperar que a més de les reaccions que produiria l'inclusió del senyor Comorera en el Govern en gairebé tota l'opinio catalana, no hi faltaria la de la propra Esquerra Republicana.

Ara resulta que ningú hi està d'acord i que ningú vol haver-lo fet. Els únics que es senten satisfets, són els del P. S. U. C. que han fet passar unes circulars als secretaris de les seves seccions de França, donant-los-hi la consigna de cercar contacte, a cada població, amb els dirigents de l'Esquerra i portar-los a una actuació de conjunt enfront dels altres sectors. A més de les naturals floretees que ens dediquen a nosaltres, son a remarcar, en aquesta copiosa circular, entre altres, dues coses: Refrimit-se als elements de l'Esquerra que estaven dintre l'Aliança Nacional, empen la denominació de dissidents, segurament en bé de la nova cordialtat. En canvi, en un altre apartat, donen instruccions per a recolzar-se en aquests elements a fi d'aconseguir una corrent de simpatia entre els elements de l'Esquerra. No acabem d'entendre-ho.

La base de l'Esquerra de Perpinyà i de Burdeos (no ho sabem d'altres llocs), ha enviat al Secretari general una comunicació fent-li saber llur desacord amb la composició que ha estat donada a aquest Govern. El Secretari general, amb un bon sentit de l'ironia, ha procurat apavagar a aquestes discrepàncies i, sobretot, ha comunicat a aquestes seccions de E. R. C. que ell tampoc estava satisfet d'aquest Govern.

Com que sabem segur que el President de la Generalitat, tampoc se'n mostra satisfet d'aquest Govern, ens hem de demanar qui l'hauria fet.

D'AHIR I D'AVUI

(Ve de la pàgina 4.)

escau a la natura dels homes de tots els pobles peninsulars. El record d'aquesta època, no massa llunyana, resta inesborrable en la nostra ment i, sortosament, — ho creiem de bon cor. — la voluntat aferrida de totes les col·lectivitats que malden pel restabliment de les llibertats republicanes i per una autèntica democràcia popular, no volen ni consentiran que ningú, sigui qui sigui, persisteixi en una conducta que, de repetir-se, no sols justificaria la condemna dels que la mantindrien, sino que ens presentaria, a tots i a cadascu dels homes que propugnem per la llibertat i el respecte mutu dintre de la democràcia, com indignes de pretendre a l'alta missió de la qual ens reclamem.

Amb la desfeta del nazisme i dels seus suporters de totes les latituds, s'ha obert per a nosaltres un parèntesi de preparació de cura al demà proper en el qual prendrem, entre tots els destins del nostre poble. En aquesta contesa, cal — és indispensable i, aiximateix, sentiment de totíhom — que establim una evaluació digna i altament considerada dels veritables valors que deuen caracteritzar el nostre concepte de democràcia. Cal que des d'ara, ens afermim en el convenciment que els mots democràcia i llibertat no passarien d'ésser fal·leres o bé quelcom més baix, si per endavant no ens disposavem a aplicar-los amb tota llur essència.

Cal, sense oblidar ni voler desconèixer els estralls dels quals no solament han soferit els partits i els organismes, i tot el poble en el conjunt, que, en aquest terreny, tothom, tots els homes de la República, els veritables enemics de Franco i del feixisme, ens comprometem a ésser fidels, d'una manera ben solemne, els susdits principis de llibertat i de respecte mutu.

I que, a l'hora en què, sigui qui sigui, recollat de dintre o de fora, traspassi els límits tàcitament establerts per tots, que tot el pes de la rao i de la justícia caigui implacable damunt d'ell. Car, entenem, la llibertat i la democràcia només poden ésser garantides a tots aquells que saben defensar-ne llurs principis i llurs essències.

Comentari baladí per tal com esta en el pensament de tots col·laborar en aquesta obra. Però nogensmenys oportu, a la vella del retorn victorios i joios — com aquell 14 d'abril —, quan les primeres gaspires de mala fe, apareixen a l'arena política; gaspires de mala fe esperit i obra de grups que res tenen de comu ni amb els nostres ideals ni amb el nostre poble.

Amb motiu del millorament de la presentació d'« Endavant », coque comporta un augment considerable de despeses que tots els nostres llegidors sabran considerar indiquem a continuació les noves condicions de subscripció:

Un exemplar: 5 frs.
Subscripció de 10: 60 »
Amb el preu de la subscripció van compreses les despeses d'envie.

El 15 d'Octubre del 1940 fou assassinat per Franco el President Companys

El sentit de responsabilitat

per Ambrosi CARRION

TENIM fe en els destins de Catalunya, perquè, a més de la raó i la justícia de la seva causa, s'ha vessat per ella tanta sang generosa. Els deutes contraets amb la sang, a la curta o a la llarga es paguen sempre. La política que és encara, no l'art de governar els pobles justament, amb la implantació de llurs drets, sino el d'aprofitar-se d'aquests per afavorir els interessos d'una determinada classe, fatalment arribarà l'hora del seu aniquilament, ofegada per la sang que ella mateixa ha vessat.

Tots els grans ideals humans, justos o injustos, no han trobat altre mitjà per a obtenir el triomf que el dolor o la violència. El cristianisme, es nodria de la sang dels seus martirs, i s'ofega amb la de les seves persecucions. La lluita social per la llibertat i la justícia, no ha estat ni és encara possible, sense donar-hi l'holocauste de milions de víctimes. Els esclaus no tenen altre mitjà per a ésser lliures que donar en sacrifici continuat vides i més vides. Per acabar amb la guerra, els homes no saben altra cosa que fer la guerra.

De tot això que exposem, n'hi ha molts que despectivament en diran topics. Però aquests topics hauriem d'estar repetint-los a totes hores, sense parar, fins a fer-ne una mena d'idea fixa una obsessió per tots els pobles del món. Llavors s'acaba ja amb el crim de tots aquells que porten escrit en el seu decàleg « no mataràs » i que, per a fer-lo triomfar, proclamen la guerra santa i la creua de la redemptora.

Aquestes coses que tenen relació amb les grans lluites de la humanitat que ara venen de deturar-se i amb les que pressentim sordament amenaçant-nos, tenen també repercussió en la nostra terra. Catalunya, poble petit, però poble amb tots els drets com el primer ha pagat amb escreix la seva part en la lluita per la llibertat i la justícia. I encara se li demana més. I les velles figures històriques, els símbols com el de Rafael de Casanova s'esfumen davant la mort de tant milers d'anònims i sobre tot davant el sacrifici del President Lluís Companys.

Es podrà discutir la seva actuació política, es podran posar de relleu els seus errors i els seus èxits. Però, quan es paga amb la vida els uns i els altres i aquesta es dona per un ideal màxim, ja no compen'ni pesen en la balança del temps. L'home es converteix en un símbol,

i aquest per a ésser-ho, ha de presentar-se net de totes les imperfeccions humanes. És amb els símbols, amb els qui es crea la mística d'un poble, i amb el conjunt de tots ells, la mística de la Humanitat.

El President Lluís Companys, per drdt propi ha entrat a formar part d'aquest gran martirologi dels lluitadors per la llibertat. No hi vol dir res que ell, com a polític, no formés en les rengleres d'un partit de classe. Per damunt de tot, estimava la llibertat, i ho sacrificava tot per ella. Es sentia carn del poble i quan algun partit intentava imposar una decisió arbitrària o conculcadora dels drets del mateix, sabia dir: Prou! amb veu de tro que ressonava fins al reco més llunyà i abscondit de Catalunya. No fou ni un feble ni un murri. Fou un lluitador davant del primer rengle, jugant-se sempre la vida, un veritable capdill per les hores de la lluita.

Avui la seva figura ens manca com mai. Mal que entre els seus postulats polítics i els nostres hi hagi una separació sabem comprendre, com en aquests moments tan difícils hauria sentit, hauria interpretat el sentiment col·lectiu de les nostres masses. Sabem com la seva energia no s'hauria doblegat a les imposicions dels uns i a les murrieres dels altres. L'ideal de Catalunya i de la justícia per què clama el seu poble, l'hauria imposada per damunt de tot.

I a seva ombra és ara una acusació vivent per a tots aquells que amb més o menys dret pretenen dirigir-nos i encaminar-nos. Les ombres no tenen pes, però entelen els ulls, i fan esgarriar. Es per voluntat únicament dels homes, que ombres com aquestes es poden convertir en torxes esclaridores. Avui que commemorem la data del seu sacrifici, és hora de pensar-li més que mai, car ell no morí per un partit, ni per una posició política sino que morí « per Catalunya », convertint la seva mort en un símbol d'unitat.

Unitat de sacrifici i unitat d'ideal, Companys amb la seva mort va més enllà dels partits i de tota mena d'interessos particulars. Ningu pot fer-se'l seu perquè ja es de tots. Però no se'n pot fer un sant adormit al fons de la capella, entre l'escalfor dels ciris encesos i les bafarades de l'encens. Se n'ha de fer una bandera viva, una ban-

« Avui que commemorem la data del seu sacrifici, és hora de pensar-hi més que mai, car ell no morí per un partit, ni per una posició política, sino que morí « per Catalunya », convertint la seva mort en un símbol d'unitat.

Unitat de sacrifici i unitat d'ideal, Companys amb la seva mort va més enllà dels partits i de tota mena d'interessos particulars. Ningu pot fer-se'l seu perquè ja es de tots. Però no se'n pot fer un sant adormit en el fons de la capella, entre l'escalfor dels ciris encesos i les bafarades de l'encens. Se n'ha de fer una bandera viva, una bandera única i guiadora en aquesta hora de combat ».

dera única i guiadora en aquesta hora de combat. De no ésser així, per un màxim respecte, deixem reposar en pau les seves cendres.

Pero, pensem també en la nostra responsabilitat, de convertir en estèril el seu sacrifici i el de tants milers que han caigut com ell, si prosseguim entestat-nos en la lluita baixa i en la concepció migrada. No perdem el temps, acreixent la discòrdia que només pot servir per a afèblir-nos. La nostra responsabilitat és tant davant dels vius i dels que han de seguir nos com davant dels morts que ho han donat tot per la causa de Catalunya. Entre sang, dolors i llagrimes, el món va obrint-se pas pensament a la recerca de la pau i la felicitat. Nosaltres no podem quedar en rera, jugant amb la vida i el pervindre de la nostra terra. Avui que ens recollim en nosaltres mateixos, davant la tomba del President Companys, quan evocuem amb ell tots els caiguts, redreem-nos en un esforç únic, siguem nets en pensament i en acció. La moral no pot ésser, no ha d'ésser cosa aliena a la política. El sacrifici dels que han mort, la nostra sort i el pervindre ens ho exigeixen.

D'AHIR I D'AVUI

per A.B.S.

EL 14 D'ABRIL, característica de joia popular, de generositat i d'esperança, obri de bat a bat les portes de l'acció als homes i a les col·lectivitats ibèriques. Tota la força canalitzada a través de lluites, en el terreny polític i sindical, trobaren llur expressió plena en aquella hora qualificada d'insuficient. I els que erem joves i no havíem tingut ocasió d'obrir abans els ulls a la lluita activa, vejerem, esponsorosa, la vitalitat del nostre poble sota l'enseny dels organismes clàssics.

Ahuc les forces supervivents de l'antic estat de coses, no trigaren pas a deixar-se veure, encoratjades per l'eclosió, desconeguda fins aleshores, d'una autèntica democràcia.

Les realitats punyents de l'hora, els problemes heretatge malestruc del regim difunt, perfilaren ben aviat els matissos que diferenciaven partits i organismes sindicals. I la polèmica i les lluites per l'hegemonia política o sindical prengueren els tons més vius, arribant, ahuc, en certs moments, a un enverinament perillós per a la classe treballadora i per a la propia democràcia. Però mai, mentre la polèmica era menada per les forces veritablement autoctones, no s'arribà als extrems inqualificables de desprecis envers els principis essencials de l'ètica en les relacions entre els homes i entre els grups polítics.

Calgué la tempesta franquista abatent-se damunt de les terres i de les viles de la Península, per a veure de tida una tradició de noblesa, de dretura en els procediments, de combativitat sana i robusta, com

(Segueix pàgina 3)

Invalidesa i treball

A propòsit dels mutilats de guerra

pels Doctors F. TOSQUELLES i J. SAURET

D'AVANT la perspectiva del retorn a Catalunya, la nostra condició de metges i de socialistes, ens porta a considerar el problema dels mutilats. Entre els nombrosos casos de desadaptació social en que ens trobarem una vegada tancat el tràgic parèntesi obert pel feixisme, el cas dels mutilats, per la seva extensió i la seva importància, obligarà a prendre una sèrie de mesures urgents. Es de l'interès personal dels mutilats, i d'interès de la col·lectivitat que aquestes mesures no siguin dictades exclusivament per similitud de reaccions sentimentals. Això limitaria l'esforç que la societat deu als mutilats a un simple ajut econòmic.

El mutilat, víctima de la seva limitació funcional, s'exposa a abandonar-se, de vegades inconscientment, a reaccions psico-socials de descorament, de formes molt diferents i sovint paradoxals.

En la darrera reunió de l'Agrupació de Metges Catalans que tingué lloc a Tolosa, defensàrem, i es va aprovar, una ponència en la qual demanàvem la creació immediata, en el si de la Conselleria de Sanitat i Assistència Social, d'un Secretariat de les víctimes de la guerra i del feixisme, una de les principals funcions de la qual seria l'estudi i solució del problema dels mutilats. Aquí solament volem insistir sobre un dels seus pensaments directius: tant o més que l'ajut econòmic, naturalment indispensable, el veritable problema consisteix en la readaptació dels mutilats al món del treball.

No es tracta d'establir un percentatge fred i burocràtic d'incapacitat. Cal fer un estudi personal de cada mutilat, no solament des del punt de vista físic, sino econòmic i psico-social. Es tracta de no perdre de vista que la sola indemnització no soluciona gran cosa, sino que, fins i tot, aquesta mesura parcial, sovint, condueix a una més gran desadaptació social. L'exercici de les capacitats restants és la condició indispensable per què el mutilat trobi el seu equilibri dins de la societat.

La reintegració del mutilat a la vida social i econòmica no solament és un acte de justícia social, sino que és una necessitat biològica per l'individu i una necessitat econòmica-política per la societat. Notem, per altra part, que respon a la concepció socialista del món, a la valorització del treball com element primari del progrés en els pobles i en els homes.

El problema econòmic del mutilat no es diferencia, en si, de l'incapacitat adquirida en un accident de treball o després d'una malaltia. El volum, l'urgència i el caràcter patriòtic del problema dels mutilats permet de posar de relleu la misèria de la política sanitària en el que fa referència als invàlids.

Molts malalts crònics són víctimes d'una sèrie de prejudicis que cal desterrar. La medicina té d'inaugurar una política de recuperació social que la major part de les nostres organitzacions mèdiques desconeixen.

Encara es pensa massa sovint que el treball és un jou, que tot malalt cal que « reposti ». En els hospitals i dins de les famílies, el malalt crònic, estabilitzat en una forma de vida limitada, és víctima del seu tractament i acaba en desferia social i orgànica. És el cas, sobretot, de bon nombre de tuberculosos i de psicopates, sense pensar en els que fan de la seva nafra un mitjà social de guanyar-se la vida excitant la caritat pública.

Els prejudicis van molt lluny. Hem vist famílies impulsar al malalt a abandonar el treball que el metge recomanava. Hem vist organitzacions sindicals oposar-se al treball dels malalts. En el fons n'hi ha un malentès i una insulciència d'organització social. Per això en el 1936, un de nosaltres, reclamàvem de la Generalitat, la promulgació d'una llei proclamant el dret i el deure de certs malalts al treball.

Les organitzacions sanitàries-educatives encaminades a la reducció social són molt migrades. Ni en els hospitals, ni en els sanatoris, ni en les cases de salut, es fa res en aquest sentit. En els organismes tradicionals, es topa amb una resistència invencible, i també, sovint, el metge acostumat a veure el malalt a partir de les seves lesions anatòmiques, generalment no té una clara consciència de la seva tasca social.

La política tradicional per a la readaptació (sic) social dels mutilats de guerra es limita a reservar-los-hi, a cegues, alguns càrrecs administratius, sovint inferiors, a vegades superiors a les capacitats del mutilat. No hi ha ni discriminació personal dels casos, ni reeducació.

Catalunya ha de trencar aquesta tradició esquifida. A l'enfocar el problema de la readaptació social dels mutilats, al mateix temps que es creïn als centres de reeducació especialitzats, han de crear-se les condicions d'organització que permetin el tractament i recuperació social dels altres malalts.

L'experiència Americana i la Russa són fets que permeten exigir una tal política. A la U. R. S. S., on des de fa temps es pensa que un invàlid deu i cal que treballi, la Unió Cooperativa d'Invalids, organisme dependent del Comissariat de Previsió Social, en el 1912, organitzat 1772 « artels » gràcies als quals més de 200.000 invàlids treballen a domicili, sense comptar els que, gràcies als serveis especials d'educació, han arribat a una recuperació total.

« Campaña d'hostilitat popular contra Franco i el seu règim »

Front de la Llibertat ha començat la propaganda per a l'extensió d'aquest mot d'ordre i organitza les primeres manifestacions d'aquesta Campaña.

Estan en premsa una gran quantitat de pasquins amb un gravat a quatre colors del nostre amic R. A., per a ésser fixats per tot Catalunya, València i Mallorca.

Una reproducció d'aquests pasquins serà feta, en forma de segells, per a la recaptació de mitjans econòmics per a l'ajut a la Resistència i per al desenvolupament d'aquesta Campaña.

Fer UN nou subscriptor permet publicar i repartir dintre Catalunya DOS números de l'edició miniatura.

Tots els llegidors d'« Endavant » ens han d'aportar un nou subscriptor